

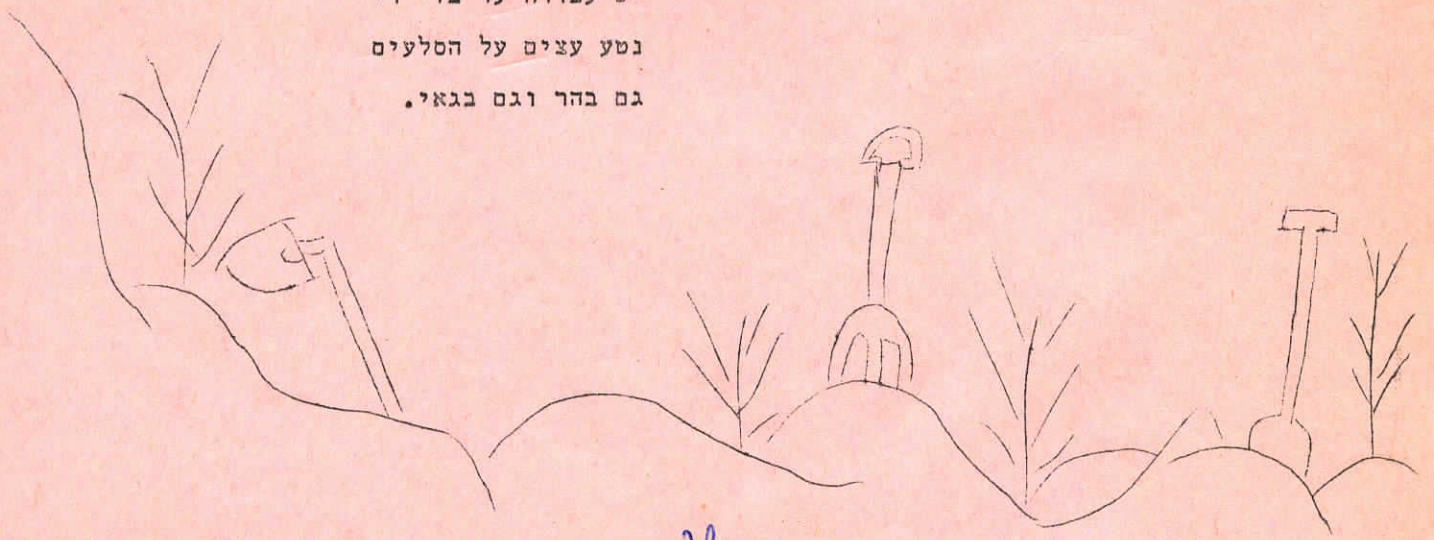
דברי

הכפר

החלה שנת הכ"ה ל כ(פר) ה(נשיא). החלה במה? ביובל לייסד
 ה"אגודה השתופית להתישבות חקלאית" ששמה "הבונים", והיא עתידה
 לישב מקום אי-שם בגליל העליון.

אנו נהיה הראשונים
 כך אמרנו אח אל אח
 אנו נהיה בין הבונים
 נטע נטע נא

אנו הולכים אנו באים
 יש עבודה עד בלי די
 נטע עצים על הסלעים
 גם בהר וגם בגאי.

8.11.72

280

5.2.1948 - חדרה

קבלת מוע מדיים: יוסף ק. (חצור) רוצה להצטרף. פנחס הושבת שהוא יותר מדי צעיר ואין
 אנו החברה שלו; אפשר למצוא לו חברה בגיל שלו. אוסני: שמואל פה, זאת סיבה טובה לקבל
 אותו. חסר לו היקף להיות בקבוצ, אבל יש לנו זמן ואפשרות להנך אותו. הוחלט לדחות את
 הענין בינתיים - - -
יוסף ס. מבקש לדבר באנגלית. יוחנן ס. מתנגד, לא רוצה פרצונט. ויכוח על דיבור באנגלית
 או עברית במקרה זה. יוחנן ה. (סלע) אומר: הויכוח מגלה את הגישה שלנו לעברית בכלל.
הצבעה: בעד אנגלית 26 - נגד 9. (רק במקרה זה).

14.2.1948

דו"ח משיבות במשך היום (היה מקובל שועדות מרכזיות כגון המזכירות, ו' המשק נפגשים
 בשבת בבקר, כדי לחסך בימי עיון-קצרב, באספה נמסרו דו"חים, המערכת.)
ועדת בטחון: הוחלט להגדיל את מספר השומרים אצלנו: שני חברים מ 9 - 11, שניים מ 11-1,
 שניים מ 1-3, שניים מ 3-5, ז.א. 4 זוגות לשמור לשעתיים בלי הפסד של עבודה.
ועדת עבודה: הצעה ששומי יקח את האחריות להנעלה, היות והוא טנדלר, פחות או יותר. הצעה
 שמישהו מהמחסן צריך להיות אחראי בנוגע לענין זה, אך נאמר שהאיש האחראי מוכרח להיות
 מישהו שיודע את המקצוע, ויכול לדון אם יש צורך בחקונים וכו' - - -
ענין נאות מרדכי (ששם נמצאה קבוצה בעבודת חוץ - המערכת) החברים שחזרו רצו לדעת אם
 לחזור שמה או לא. בגלל העוצר היות אי-אפשר לנסע בינתיים. הוחלט שתיכף עם בטול העוצר
 החברים יצטרפו לחזר לשם. הצבעה 25 בעד - 8 נגד.

* * * * *

הודעות מהאקונומיה

1. מעתה חברים שקונים קצפת מהאקונומיה, מתבקשים לשלם בחלושים או במזומן.
 חבילה קצפת עולה 1.00 ₪
2. חברים שמחכונים טיולים או בקבוצות או באופן פרטי, וברצונם לקחת מזון מהאקונומיה,
 מתבקשים להודיע לאקונוט לא פחות מ 48 שעות לפני שהם רוצים לקבלו. בגלל העבודה
 הכפולה שנגרמת על ידי כך, לא נוכל לקבל בחזרה מזון שניקה לטיולים פרטיים.

תקון תקנות

דו"ח ועדת המשק מיום 29.10.72 שהופיע בגליון "דברי הכפר" לפני שבוע, כתוב
 בסעיף 4: "תוכנית ההשקעות חובא לדיון תוך ששה חודשים." אריך ליהיות "תוך ששה
 שבועות".

לפני כמה שבועות בקרתי במקרה במה שבזמנו נקרא "גן רחל" או מה שבודאי ידוע היום כבית הקברות של קבוצת כנרת. המקום, הגובל בצד אחד בית כנרת, מטופח ונוצל עצים. כאן, כשהאוזן קולטת את רשרוש הגלים, ציוץ הצפורים וצלילי הרוח המנגנת בענפי העצים, שוכבים במנוחה עולמים אנשים שהיו לגבי ענקי קומה. משה הם, בר בורוכוב, ברל קצנלסון והמשוררת רחל הם מעט מני רבים שקביהם מצוים כאן. ליד קברה של רחל יש מן מחכוא קטן ובחוכו ספר "שירי רחל" שמאפשר לסקרן לעלעל בדפיו ולשקד על עולמה של משוררת גדולה שהיחנה. אבל ביחס לאחרים איך הרבה עדות.

על מצבה פשוטה נזכרים כמה אנשי טבריה שטבעו בספינתם שהובילה חצץ, איך זה קרה, מי הם היו? המילים אינן מסבירות. שמות של ראשוני מתישבי עמק הירדן - הוסטוריה שלמה של כמה דורות. שמות של אנשי הגנה שנפלו במלחמת הקוממיות - מי היו אלה? רצוי שבמקום כזה, אולי בכל בית קברות, ימצא בנין שבו הסקרן יוכל לשבת ולקרא קצת על אותם האנשים שנקברו בו.

אולי אני מיוחד בהתעניינותי אבל לא פעם בקרתי בבתי קברות של כנסיות גדולות וקטנות באנגליה, ויצאתי מאוכזב כוון שנתקלתי למשל בקבר מטפחתי שנשא על צדו העליון תבליטים של דמויות מימי הביניים ואי שם הבשורה הלקונית "האביר רצ'ארד ואשתו הנאמנה והצדיקה אן". זהו זה? איך עוד מה לספר? לא אהבו אלו, לא רבו, לא התפייסו, לא שאפו?

שמעתי שחבר אפיקים מנסה להנציח את חברי אפיקים, וכל מי שנולד בקבוץ ההוא, בכל האמצעים המודרניים: תצלום, הקלטה קולות ופרטים ביוגרפיים. נסיון שכדאי לחקות, לדעתי.

אגב, מחנך, אם כיתחך עומדת לסייר בעמק הירדן, אולי תוביל את החב"ה לאותה פינה שקטה ותסביר לחניכך מדוע מצאו לנכון לקבר אותם אנשים כאן, להביא עצמותיהם הנה מארצות ניכר לפעמים, ומי היו הענקים וגם האנשים בעלי קומה רגילה.

תקנון לחיות בית במטק

לפני שבועות מספר כשרוב החברים, שבאו לסעיפים אחרים באותה אסיפה, עזב את המועדון, נסתיימה הקריאה הסופית של תקנון זה. אמנם לא נשאר הרבה חברים - אני למשל נשארתי למעשה פחות מאהבה כלבים מאשר רצון שסעיף זה סוף סוף ירד מסדר יומה של האסיפה... אבל עבודה רצינית נעשתה ומעתה לא ירגישו חיות הבית למיניהן שוב קפוח. לצערי לא הגדירו כמה דברים שהם חשובים לא רק לחיות אלא גם לאותם חברים המשרתים אותם בשעבוד מוחלט. ורצוי להבהיר פה את החסר! מה זו חית בית? האם זו בעל חיים שמבקר בבית מדי פעם לפעם, בבית מסויים או בלי אפליה בכל הבתים? האם יש גודל מינימלי או מקסימלי לחיות בית שמתור להחזיק בבית?

כמוכן גובה התקרה יכביד על החזקת ג'ירפה או פיל, אבל ישנם חברים בעלי יוזמה שבודאי יתגברו על מכשולים זוטרים אלה. כתוב "לשם צמצום מספר חיות הבית במשק, לא תהיה למשפחה יותר מחתול אחד, כלב אחד או שני זוגות יונים", אבל אתה יכול להחזיק כמה ינשופים ותנינים שידך משגת במידה שבת זוגתך מסכימה!

"כל חבר הרוכש חית בית חייב להודיע על כן לאחראי". תאר לך שאחראי הועדה (מי הגיבור הזה?) יושב בחדרו לנוח ונכנס חבר משק נלהב ומבשר "שמע, גאחתי להודיע לך שהיום בקרתי בשמורת החולה ומשום מה, סתם ככה, שב אחי הביחה ג'מוז אחד. אשתי נסעה לבית הדין הרבני בצפת לבקש גט אבל אני רוצה שתדע לך שמן הרגע הזה, פוצ'י, כך אני קורא לא, הוא חית בית שלי!"

"הכניסה למקומות צבוריים, כגון חדר האוכל, מועדון ואזור הבריכה, אסורה בהחלט לכל סוג של חית בית". מדובר על זה שיתקינו מודעות בכל המקומות האלה והזהרות ליכתבו בשתי שפות! נו, רבותי, אני שואל אתכם האם זה יעזור? תארו לכם שני כלבים עומדים על יד מדרגות המועדון ומסתכלים במודעה שכזאת -

- חבריקו, מה כתוב שם?
 - מה, אינך יכול לקרוא? איזה מן כלב אתה?
 - אני יכול, אבל שכחתי את המשקפיים שלי....
 - כתוב "איך כניסה לחיות בית".
 - טוב מאד, כל הכבוד לחברי כפר הנשיא. לא ידעתי שיש להם כל כך הרבה שכל. הגיע הזמן שיטפלו בחתולים הממזריים האלה.
 - מה השעה?
 - כמעט 9.00. קליף ריצ'ארד מופיע בטלויזיה.
 - מצוייך, אני אוהב אותו מאד - לו ולי יש אותו סגנון.
 - בוא ניכנס ונחפש מקום על יד הסבתות.
- פתגם יוגוסלבי אומר "חיה בית היא מי שרואה את עצמו כך".

סוף סוף הנצחון

בשבת האחרונה גברה נבחרת הכדורגל שלנו על הפועל גבע 4-5. הצהלה בסוף המשחק הזכירה משחקי יוקרה ב"וומבלי" או בהמפדן פרק כשאלופי העולם נפגשים. הקהל שלנו היה רעב לנצחון, וכמו שאחד מותיקי הכדורגל אמר, "טוב לדעת שיש גרועים ממנו". מה שאומרים בגבע לא כדאי לדמיין. המשחק התנהל ברוח ספורטיבי למדי - רק השופט התעצבן על הערות כמה מומחים. (אילו היה לביאפורה מספר על הגב היה בודאי רושם אותו - בכל אופן צווה עליו לעבר לצד הנכון של הגדר). רגעים דרמטיים רבים אבל רמת הכדורגל הייתה נמוכה למדי. 0-1 לטובתנו! דקה אחרי זה 1-1. על ההגנה שלנו לקבל קצבת זקנה. 1-2, 1-3 לטובתנו, כמה קל זה הולך לנו! זריקת חוץ שלהם וראש של איזה גולית צעיר אצלם מכניס לרשת 2-3. המחצית - מה נעשה נגד הרוח?

מחדשים את המשחק: בעיטה ארוכה ליד השער שלנו, ציון מהטס קמעה והכדור בפנים 3-3. אוכלי הצפורניים מוחילים בארוחה. אנדרלמוזיה בשער שלהם, השוער נופל (אולי בגבע אוכלים רק ביצה אחת בארוחה גם כן) ודוד (גרעיץ "הגליל") מבקיע את השער השני שלו. שמוליק בועט כדור עונשין ממרחק 20 מ' והשוער שלהם בקושי רואה את הכדור 3-5. עוד אחד, חבר'ה. 10 דקות לסיום המשחק. על יד השער שלנו דוד ר' מפנה גב - השופט לא אוהב את הגב שלו ומצביע על בעיטת 11 מטר. ציון, שבמשך המשחק הציל את שערנו פעמים ללא ספור, מפיל גורל במוחו וקופץ לימינו, אבל הכדור נבעט לשמאלו ואיננו מחטיא את הרשת, 4-5. מכאן ועד סוף המשחק שערות הלבנו, שערות נשרו ושעוני יד התקלקלו מרוב הפתילות. "שופט שרוק כבר" - "שופט, מה אתך?" מי אומר שאוהבים לראות משחק? רוצים נצחון. שריקת סיום. חודה רבה גבע. השתוף הבין-קבוצי לא אכזב הפעם.

אריק.

* * * * *

שאלה: מה היה תפקידך?

אריה: הייתי שליח לאיחוד הבונים באזור הקייפ (הגליל המזרחי של הקייפ), וגם שליח כללי בתור נציג של מחלקת הנער והחלוץ באזור. נוסף על כך הייתי שליח לעליה - גם לנער וגם למבוגרים (בעיקר זוגות נשואים) ויועץ לעניני ציונות ועליה בשתי אוניברסיטאות - של פורט אליזבת ושל אוניברסיטת רודס. בקיצור, הייתי הישראלי היחיד באזור בתפקיד שליח.

כשהגעתי לא היתה מסגרת לשליח, ורצו להכניס שני שליחים נוספים - של בני עקיבא ושל בית"ר. בבואי למקום הערכת את המצב והמלצתי לרשויות שאין צורך לשלוח שני שליחים אלה לאזור. הרגשתי שאוכל למלא את הדרוש כשליח של אחד הבונים וגם כשליח כללי.

שאלה: ספר על התנועה בדרום אפריקה היום.

אריה: התנועה בדרום אפריקה היא התנועה הציונית הגדולה ביותר בדרום אפריקה ואף בעולם. היא מונה 5000 חברים בתוך קהילה של 113,000. מיטב הנער היהודי נמשך לנתועת הבונים בהיותה המסגרת היחידה שנותנת לו אתגר אינטלקטואלי. המצב הפוליטי גורם לכך שנער בריא מחפש אתגרים כדי לצאת מן הסבך בו נמצאים כל תושבי המקום. פעילות פוליטית במסגרת הקיימת מביאה מהר מאד להשתקה מצד השלטון. האלטרנטיבה היא התמסרות לטפורט, לשתייה, לחפוש אחרי נוחיות חמרית.

התנועה מנסה ומצליחה לחנך נער זה להתחסם לבעית היהודים כבעיה שלו. עד הבגרות מחנכים את חברי התנועה בעניני היסטוריה יהודית, ציונות, סוציאליזם וכו', ובכלל בדרטי חינוך תנועתי שהוא נגד הממסד. ההשתתפות במכון למדריכי חו"ל משלימה את תהליך החינוך. בבואם חזרה מהמכון, מתחייבים להתמסר לעבודה בתנועה לתקופה של שנהיים. במשך הזמן הזה מצטרפים לגרעין עליה. העליה נחשבת למטרה חשובה ביותר, אם לקיבוץ, אם לעיר. מקובל שפעילי התנועה לומדים באוניברסיטה במשך תקופת השרות, והתפלאתי במסירותם הנאמנה לעבודה. לעיתים היו מופיעים במשרדי סטודנטים לרפואה בזמן שעוד היו מלובשים בחלוק לבן. הרבה באו להשתתף בפעולות בין שיעור לשיעור.

חברי הגרעין גרים בקומנה בג'והנסבורג, בה קונים, אוכלים וחיים במשותף.

התנועה נמצאת בכל קצבות הארץ העצומה הזאת. בכל פרובינציה התנועה קיימת כגוף נפרד, בעל מוסדות עצמאיים. השליח הוא המוקד של התנועה באזור. הוא מחזיק בתנועה דרך המנהיגות והוא גם אחראי ליחסי צבור - ענין חשוב ביותר בדרום אפריקה. הוא גם מגשר בין ההורים והחניכים. יש חכנית חנוכית משותפת לכל התנועה, הכוללת סמינרים, מחנות וכו'. במחנה הלאומי השנתי משתתפים כ-1,200 חניכים.

שאלה: מה מצב הקהילה היהודית?

אריה: רוב הקהילה עלתה מליטה. כפרים שלמים של יהודים הגיעו משם לדרום אפריקה. רבים מהם עסקו בהקלאות במזרח אירופה, והם שיכו להיות וקלאים כשהגיעו לערץ החדשה, וכך עישים עד היום. על רקע המצב הפוליטי, שהוא מוכר לחברים, האוכלוסייה מחולקת לסקטורים ברורים מאד. - השחורים, הלבנים - אפריקנרים ואנגלים וחת סקטור אחד - היהודים. אין כאובן קשר בין השחורים והלבנים, ובין הלבנים יש הפרדה כמעט גמורה בין אפריקנרים, אנגלים ויהודים. לכן קשה וכמעט בלתי אפשרי לקהילה היהודית להתחולל. הנאים האובייקטיביים גורמים לקרקע פורה לתנועה ציונית חזקה. כ-90% מבני היהודים לומדים בבתי-ספר יהודיים יומיים.

חשוב לציין שיש אמנם חלוקי דעות חריפים בין התנועה הציונית והממסד היהודי. הממסד מעונין לשמור על המצב הקיים של קהילה עשירה וחזקה בתוך דרום אפריקה. הציונים מעודדים עליה במימדים גדולים. תענת הממסד היהודי נגד התנועה הציונית היא שחייבים לפתח שכמה של מנהיגים צעירים שישארו בדרום אפריקה ויחזיקו את הקהילה הקיימת, בו בזמן שהתנועה הציונית שולחת אותם לישראל.

בשבוע הבא: ושמם של אריה כשליח וכמטייל באפריקה ובאירופה.

(יופיע בקרוב מאמר מאת תמר על חייה בדרום אפריקה. המעוכת.)

דו"ח ועדת המשק - 5.11.72

נוכחו: איזי, קולין, אריה נ., ראובן ג., יוסי, סלמה, רינה כ., מיכאל כ., מיכאל ד., שמואל, יצחק פ.

1. עקירת חלקות מטעים.

הוחלט סופית לעקור 129 דונם מטעים לפי הפרוט הבא:

69 דונם אגסים	(זה כל שטח האגסים שלנו)
17 "	זיתים (ישארו 11 דונם של הזן גובו)
4.5 "	יונתן
14.5 "	גרנד
15 "	גן דודים
9 "	יופי גליה

2. דו"ח מפעל "הבוניט"

נמסר דו"ח מכירות ורווח של 9 חודשים (ינואר - ספטמבר) המצביע על מכירות של 4,613,00 ל"ב בתקופה זו. זאת עליה של 26% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות באותה תקופה עלו ב 28% ועל כן הרווח כמעט ולא עלה לעומת התקופה אשתקד. הפקוח הממשלתי על המחירים לא איפשר לנו להעלות את מחירי החוצרת שלנו למרות העלייות הגדולות במחירי השומות, אך ישנם סיכויים שבקרוב יוסר הפקוח שממשלתי ותייה לנו אפשרות ריאלית להעלות את המחירים שלנו.

במכירות הפיסינגים שלנו בארה"ב אנו נחלקים להתחרות גוברת של תוצרת יפנית זולה.

הועלתה גם בעיית מחסור עובדים מהמשק. גם מחזור קשה למשוך עובדים חדשים, כאשר חלק מן העובדים הוותיקים נושרים מן העבודה במפעל.

התקיימה שיחה על קוי התפתחות המפעל לעתיד וסוכם ליזום, בעוד כחודשיים, פגישה משותפת של הנהלת המפעל עם ועדת המשק ללבון כוונים רצויים להתפתחות.

* * * * *

כל הכבוד לחברת הילדים.

בשבוע שעבר נתקבלה הזמנה גדולה של מכונות מיוגוסלביה (* 120,000 !) - שהיא מהווה שוק חשוב מאד, מאהר וזו ארץ קומוניסטית, ואין לה קשרי מסחר רגילים עם ישראל.

אי לכך גם נאלצנו לשנות את האריזה, כדי לא להבליט שהתוצרת באה מהארץ. היות ועמדה לצאת אניה כבר ביום א', נזדקקנו לעזרה מצד המשק בשבת כדי לעזור להספיק להוציא את המשלוח.

חברת הילדים נענתה ל"ס.או.ס" שלנו, והתגייסה במלואה. כל ילדי סנונית, דרור, הירדן ומחצית כיתת חומון (ואף 2 מחוהית) עמלו במשמרות מ 6.00 בבקר עד 6.00 בערב - ומי שעבר במפעל באותן השעות נוכח לראות באיזו התלהבות ומסירות בוצעה העבודה.

למרות שכל עתיד הענף עומד בסימן שאלה, בכל זאת כלנו הוכחנו שאפשר לסמוך עלינו אפילו בשעה של לחץ. סכום שעות העבודה: סנונית - 105, דרור - 150, הירדן - 82, חרמון - 24, חוהית - 2.

תמורת גיוס זה תשתכר חברת הילדים בקרוב ל 1000 ל"י, להשגת מטרת חובותיות. בשם כל עובדי הענף, ברצוני שוב להודות לילדים על גישתם החיובית הן לגיוס והן לעבודה. עצמה. כל הכבוד !

נוכחים: שמואל, ריני, ראובן ג., יעל ש., רות ג., ברוך כ., ריימונד ט., טומי.

1. מועדים קבועים לחתונות

בזמן האחרון הובאו הצעות מחברים שונים בקשר לצורה בה אנחנו חוגגים חתונה במשק. גם בישיבה הפתוחה של ו. החברה הושמעו זעות שונות בענין. המזכירות התייחסה לצדדים השונים, כגון הקושי בעריכת מספר גדול של החתונות במשך תקופה קצרה, רבוי ההוצאות וכ"ה. סוכם - להציע 3 מועדים קבועים לחתונות מאורגנות ע"י הקבוץ. המזכירות ממליצה על קיום ועדה שתתייחס לכל השאלות בנדון כגון תאריכים, הוצאות, צורה וכו'.

2. אחראי ליובל ה 25

הועלו הצעות שונות והוטל על המזכירה לבררן.

3. אוכלוסיה זמנית לתשל"ג

אחרי שמיעת אנפורמציה על הבירורים השונים קשורים בשיכון והדרכה לקבוצת הכשרה אוסטרלית, סוכם לארוך עוז דיון בנוכחות זמי, שבעקבותיו תהיה אפשרות להביא הצעה מסכמת לאסיפה.

4. מלגה למיכאל דארי

איחוד הקבוצות והקבוצים אישרה מלגה עבור הלימודים של מיכאל. המלגה ניתנת כהלואה, שחורתה תשולם לתנועה לפי שנתיים פעילות תמורת שנת לימודים. גובה המלגה - 4,000 ל"י ומשך הלימודים שנה אחת. מאחר וניתן להחזיר את החוב (ז.א. ימי פעילות) לפי תכנון המשק, המזכירות ממליצה על קבלת המלגה.

* * * * *

דו"ח וועדת סמ"ח

הוועדה החלה בפעולה אינטנסיבית של ראיון ענפים. כאשר יופיע עלון זה, כבר יהיה מאחורינו נסיון מעשי של פגישות עם שלושה ענפים: האצן, המטע, הגיל הרך.

עד כה שיתוף הפעולה מצד החברים היה מלא, והשתתפו כמעט 100 אחוזים מהחברים. עובדה זו מעודדת מאד, ואנו מקווים שגם להבא תהיה השתתפות כללית.

אנו אוספים מידע משקי רב בפגישות אלה, ואפשר כבר לחזות, שעד סיום הפעולה, יהיה פוטנציאל של ששה מרכזי משק נוספים *

השיחות היו ערוה ומענינות, והועלו בהן בעיות רבות הקשורות בארגון הענף, הכשרה מקצועית, שירותים שהענף זקוק להם מענפי העזר, וכו'...

הוועדה מצפה לכך שהברים יעלו בפגישות גם דעות ובעיות מנקודת מבט יותר אישית. אנו מבקשים מכולם לקרוא בעיון את ההסבר המופיע על הזמנה לפגישת הענף ולהתייחס לשאלות המוזכרות בה.

עד עכשיו, השתתפו כל חברי הוועדה שלנו בפגישות. בהמשך הפעולה, אנו עומדים להתחלק לחוליות קטנות יותר במטרה להגביר את קצב הפגישות ולסיים שלב זה תוך פרק זמן קצר ככל האפשר.

דו"חות מפורטים על ראיוני הענפים יופיעו בקרוב.

וועדת סמ"ח

* זאת היתה בדיחה